

**SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ÉS NYOMDA**Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop, (Brassai-utca) 10.Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Es. N. Sz. — 558A kéziratok kizárólag a
szerkesztőséghez cím-
szedők. Kéziratokat nem
dunk vissza.**UJ KELET**

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

PÉCSI ÁRAK
Romániában!Egész év
Félévr
Negyedr
Egy h
Egy sz
varon é
Bukares

Csehszlovákiában

Egy hónapra
Egy szám

1924 szeptember 2 Kedd

Cluj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 198. szám

5684. Elut 3

Ünneplik a szabadság hőseit

Királytváro ünnepet ül kincses Kolozsvár. Az ország koronás feje, aki államférfiai bölcsességével és józan mérsékletével a politikai pártok áldatlan harcai fölött állva egyformán örökösök az ország minden egyes polgárának szabadembert megillető jogain, a királyné aszszony, akinek könyörtelen szíve soha sem fárad el az árvák, az özvegyek, a rokkantak és a nyomorultak könnyeinek felszikkasztásában, vendégei lesznek Kolozsvár városának. Erre az alkalomra a kisebbségi sors aggódó krónikásai is félreteszik azt a tollat, amely az év háromszázhatvanöt napján sérelmeket panaszol, törvénytípást vádol és egyforma emberi elbánást követel, az ünnep vigadó zaját, a mi zokszavunk ne sértse, a királyt várjuk, aki nem ismer különbséget alattvalói között és akiben mindnyájan éppen olyan alattvalói hódolattal bizunk, mint amilyen féltő gonddal ő figyel sorsunkat.

A királytváro napok ünnepi jelentőségét növeli Avram Jancunak, a havasok tilinkós királyának emlékezete, amelynek méltó megünneplésére ezrével sereglenek Kolozsvárra a legendás, hős parasztvezér híveinek késő unokái. Avram Jancunak, a román nép egyik legnagyobb mártírjának, százszentendős születési évfordulóját ünneplik szerte az országban és ebben az ünnepségben őszinte kegyelettel vesz részt a szabadság minden rajongója.

Avram Jancu sz emberi szabadságjogok nagy romantikusa volt, akinek szívében nemzeteinek lángoló szeretete mellett elegendő hely jutott minden elnyomott ember részére és aki a szabadságot nem akarta sem egyetlen osztály, sem egyetlen nemzetiségi csoport részére kizsájtítani, hanem egyformán akarta az erdélyi föld minden lakójának. A tilinkótól a tilinkóig volt Avram Jancu kálváriás életének utja. Bizakodó hittel, nagy akarással, keservesen szörnyű esztergálással és martíriummal teljes összeroppanással teli élet! A felsővidrai csebes „mce“ fia, aki gyermekkorában már mestere volt a tilinkónak, híres diákja volt a balázsfalvai gimnáziumnak. Amikor 1847-ben, alig huszonhárom éves korában Marosvásárhelyen ügyvédi vizsgát tett, rajongó fiatal szívének egész melegeivel és tiszta idealizmusával lett önzetlen ügyvédje az erdélyi románok ügyének. A negyvennyolcas esztendőnek a szabadság eszméjétől terhes szele végigszárgulodta az erdélyi havasokat is és a „havasok királyának“ riadózára több mint negyvenezer román paraszt sereglött a szabadság zászlója alá.

A balázsfalvai gyűlésen, május 15-én szegte le először programját Jancu. Ez a program, amelynek egyik pontja a zsidók emancipálása volt, egyforma szabadságjogokat biztosított mindenkinek és a népek szabadságának és testvériségének jegyében épült fel. A forradalom kaotikus zürzavarában a mindkét oldalon féktelen nemzeti indulatoktól vezérelt tanácsadók egyideig éket vertek a szabadság két apostolának, Avram Jancunak és Kossuth Lajosnak tábora közé és a magyar és román parasztok az önkényuralom csapatai helyett egymást irtották, de Avram Jancu szívesen vette ez akkori Románia liberális vezéreinek közvetítését, akik azt akarták, hogy az erdélyi és romániai parasztok a magyar szabadságharcosokkal egy táborban vívják meg az osztrák és orosz zsarnokság elleni harcukat. Avram Jancu és Kossuth Lajos állották a paktumot, még akkor is, amikor a két tábor „tulbuzgó“ egymás falvait dúlták fel, mert még a borzalmak és az okatlan gyűlölségek közepette is hatalmasabb volt bennük a népek közös szabadságának gondolata.

A bécsi udvar kamarillája azonban felhasználta II. József örökét, a „divide et impera“ elvét és a szabadságért okatlanul egymás ellen

harcoló két tábor között a tertius gaudet szerepét játszotta háza fenmaradásának érdekében. Az egymás ellen felgyújtott sulyos támadások és a különböző intrikák ellenére is „nem hiszek a németnek“ volt a jelszava Avram Jancunak és 1849 augusztusában újra kereste a Kossuthal való kiegyezés útját. A világsí fegyverletét újra gátat emelt ez elé a gondolat elé. Amikor pedig Jancu népe szabadságát a bécsi udvarban kereste, egy medáliát akartak a mellére akasztani. Avram Jancu visszalökte a „jutalmat“, de népe szabadságáért rajongó elméje elborult harca sikertelensége látára. Ez időből kelt egyik fényképe alá sajátkezeléssel írta ezt a sort: „népem a német bolondja, én meg a népemé“. A tilinkótól a tilinkóig volt Avram Jancu martíriummal teljes életének utja. A havasok királyi elborult elmével járta be kedvenc havasait és egyetlen barátjának, tilinkójának szomorú hangján si-

ratta népének sorsát.

Mindenkitől elhagyatva halt meg. Czebén temették el, sírjára egyik barátja állított egyszerű homokkő keresztet e felirattal: „Avram Jancu, Adv. Prof. Leg. Gem. Rom. in Anu 1848—9. † 1872“.

Ma, születésének száz esztendő évfordulóján tizezrek zarándokolnak el sírjához és Kolozsváron leteszik szobrának alapkövét. És amikor az emlékezés ünnepén őszinte kegyelettel hajtja meg a fejét a szabadság minden egyes híve, mementó ez az ünnep, hogy Avram Jancu álma még nem teljesedett be egészen, a népek testvériségének és szabadságának útjára gonosz indulatok egyre hordják még a nehéz akadályokat, a havasok királyának lelke még nem találhatta meg igaz nyugalomát, ha látja, hogy akadnak, akik gyűlölséget szíznak az itt élő népek között. Mert Avram Jancu sóvárgó lelkével mindenkinek vágyta és akarta a szabadságot és tiszta szíve cserdültig volt vele a népek szeretetével...

Az Avram Jancu-ünnepségek első napja

A királyi család az ünnepségen. Ferdinánd király ünnepi beszéde. A kolozsvári program

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Avram Jancunak, a havasok legendás királyának százszentendős évfordulója alkalmából országos ünnepségeket rendeztek. Az ünnepség első napja vasárnap zajlott le Körösbányán és Topánfalván, ahol a királyi család összes tagjain kívül a kormány, a politikai pártok és a külföldi államok bukaresti diplomáciai testületei is képviseltették magukat.

Avram Jancu sírjánál

Az ünnepség színhelyére az ország minden részéből rengeteg résztvevő érkezett. Az ünnepség Körösbányán kezdődött, ahol emléktáblát illesztettek be abba a házba, amelyben Jancu utolsó perceit élte. Az ünnepség után a mintegy hatezer főnyi tömeg Cebére vonult, ahol Avram Jancu sírjánál a királyi család jelenlétében ünnepi istentiszteletet tartottak. Az istentisztelet után Balon Nicolaie szobeni érsek, Lepadatu miniszter és Bota egyetemi hallgató méltatták Avram Jancu érdemeit. Az istentiszteletet követő diszbanketten Bratianu üdvözölte a királyt.

Délután három órakor a nemzeti párt végrehajtóbizottsága tartott diszkozgyűlést, ahol Maniu Gyula tartott hatalmas koncepciójú beszédet. Félőtkor a királyi pár teljes kíséretével autóra szállt és Topánfalvára hajtatott. Utközben a közbeeső faivak lakosai ünnepi diszben hatalmas ovációkkal fogadták a királyi párt.

A topánfalvai fogadtatáson a király megszólítással tüntette ki a nemzeti párt több vezérét. Este hét órakor vette kezdetét az Astra diszkozgyűlése, amelyet egy erre készült óriási befogadóképességű pavillonban 4000 ember jelenlétében nyitott meg Goldis. Rövid megnyitó szavak után a király, mint az Astra diszelnöke, messzehangzó rövid összefoglaló beszédben méltatta Jancu régi küzdelmeit a nép szabadságáért. Ezután Dragomir Silviu egyetemi tanár tartott előadást, majd Christea Miron, Suciú és Gurie érsek beszéde után végetért az ülés. Kilenc órakor a királyi család teljes kíséretével részt vett az ünnepi színelőadáson, amelyen a román nemzeti színház legkiválóbb művészei játszottak.

A kolozsvári ünnepségek

A rendezőbizottság a következőkben teszi közzé a mai kolozsvári ünnepségek programját: 10 óra 30 perckor a király és királyi család fogadása a kolozsvári vasúti állomáson. (Megjelenés frakkban, fehér nyakkendővel és keztyűvel.) 11 órakor a városházán a hatóságok és különböző testületek hódolatnyilvánítá-

sai. (Megjelenés a hatósági vezetők részéről ünnepi ruhában, a többi állami tisztviselő és testületi tagok részéről redingót vagy szakettben.) 12 órakor istentisztelet a Piața Cuza Vodan, ama helyen, ahol Jancu Avram szobrát állítják fel. (Megjelenés ünnepi öltönyben az emelvényre; belépés csak jegyekkel.) 12 óra 30 perckor katonai szemle. 1 órakor hivatalos ebéd. (Megjelenés ünnepi öltözetben.) Azok az urak és hölgyek, akik az ünnepségekre meghívót kaptak, sziveskedjenek a kijelölt idő előtt 20 perccel megjelenni a helyszínen.

A polgármester felhívása

Az ünnepségek alkalmával a polgármester a következő felhívást intézte Kolozsvár közönségéhez:

Polgárok! Városunkat az a kiváló megisteltetés éri, hogy Ófelségeket, a királyt és királynét egész családjakkal egyetemben fogadjatja.

Polgárok! Az a boldog alkalom kínálkozik, hogy örvendezhetünk e magas látogatásnak, csak úgy mutathatjuk ki határtalan örömtünket, ha mindnyájan kivonulunk fogadásukra.

Jelenlétünkkel mutathatjuk meg nagyon szeretett királyunknak, hogy mindnyájan rendíthetetlenül mellette és forrón szeretett királynénk és az egész királyi család mellé tömörülünk és hogy szívünk szünet nélkül ő éretük dobog.

Polgárok! Méltóknak mutatva magunkat ama megtiszteltetésre, amelyben részesülünk, kiáltásuk tiszta szívből mindannyian:

Éljen Ófelsége a király!

Éljen Ófelsége a királyné!

Éljen az egész királyi család!

Kolozsvár, 1924 augusztus 28.

Dr. Octavian Utulea,
a város primárja.**Macdonald és Herriot megegyeztek a leszerelési világkonferenciára összehívásának kérdésében**

Genf, szeptember 1. A népszövetség katonai bizottsága javaslatokat dolgozott ki a volt ellenséges államok katonai ellenőrzéséről. A francia megbíztottak a kérdés gyors letárgyalását kérték. Parmoor lord angol delegátus álláspontja az, hogy jelenleg csak Bulgária, Magyarország és Ausztria ügyeit kell megvizsgálni. Londonból jelentik, hogy Herriot és Macdonald megegyeztek a leszerelési világkonferencia egybehívását illetőleg.

BERT
RÁNAK
yegjei,jtó.
tott árak!

reönborotválókést

vedacelezüsttel keverve.

nt: Bukaresti. Str. Donici 1.

Rudolf Mosse No 100

t kivétel

zongorát

sárhelyre és tekintse meg a

Y és RÉTI

RÉSZV. TÁRS. butortermelt

t legolcsóbban itt szerezhet!

GYÁR

és fadobozokat össze-

ített részekben meg-

al készít és bár-

egolcsóbb áron

kereskedés és ládagyar

(volt Kajántól-ut) 1 sz

ása a

avásáron

ület

sz. terem

rendezek

ter

a Unirei 12

óráig

szám.

Owen Young Németország ideiglenes főbiztosa

Holnap kezdik meg a Dawes terv végrehajtását. Előkészületek a dortmundi zóna kiűritésére

(London, szept. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szövetséges államok nagykövetei és követei, valamint Stahmer londoni német nagykövet tegnap délelőtt félelgyor a brit külügyi hivatalban aláírták a londoni megállapodásokat. Ezzel egyidejűleg elhatározták, hogy Owen Young amerikai elhatározás, a jóvátételi fizetések ideiglenes főbiztosa, Delacroix belga delegátus, a vasutügyek ellenőre, valamint Mac Fadylan (angol) a jóvátételi bizottság eddigi vezetője, jelenleg a szolgáltatási jövedelmek főbiztosa és Morgara (olasz) ipari főbiztos szeptember harmadikán Berlinbe indulnak és megkezdik a Dawes-tervezet végrehajtását.

Lloyd George a „Daily Chronicle”-ban cikket írt a londoni konferenciáról. Az egész világon felgyülemlett az elkövetkező háború gyújtóanyaga, — állapítja meg a volt angol miniszterelnök. A megállással elkövetett balságok rengeteg keserűséget halmoztak fel Németországban.

A londoni konferenciának talán sikerült meggátolni a katasztrófát,

a jóvátétel keserves terhei egyre súlyosbodnak. Lloyd George felveti ezt a kérdést, meddig tűrik el még a német munkások, hogy a jóvátételt az ő zsebükből fizessék.

Marx német kancellárnak a Reichstag döntése után mondott beszéde körül, amelyben energikusan tiltakozott a háborús bűnösség vádjá ellen, izgatott hangulat és idegeség keletkezett Párisban.

A szélsőséges nacionalista lapok rejtett fenyegetésnek minősítik a kancellár beszédét

és erősen sürgetik a kormánytól az ügy tisztázását. A francia kormány azonban valószínűleg nem csinál affért a dologból. Ez az álláspont tűnik ki a hivatalos közleményből is, amely szerint a háború felidézéseben való bűnösség kérdésében a francia külügyminisztérium még nem kapta kézhez Marx kancellár beszédének hiteles másolatát. Mihelyt a kormány megkapja az erre vonatkozó jelentést, azonnal válaszolni fog Berlinbe. A francia kormány előre is energikusan tiltakozik minden állításért, amely a háborús bűnösségek kérdésében elfoglalt hivatalos állásponttal ellentétes. Tiltakozik pedig azért, mert a Marx kancellárnak

vörösek kemény harcban állottak a fehérekkel és zsidó vér jelzett minden hátrálást és minden előrelépést. Szegények, ők nem voltak se vörösek, se fehérek. Ők csak szegény nyomorult zsidók voltak és szerettek volna élni. Jaj volt nekik ha a vörösek győztek és jaj ha a fehérek. A háborút viselő felek csak messziről kerülgették egymást. Nagyon himéltek az emberanyagukat. Valóban is, régen volt már háború, amely ilyen kevés emberáldozattal járt. Embert mondtam. Nem zsidót. Mert csak a kicsiny Ukrajnában, alig egy év alatt kétszáz-ezer zsidó halott jelezte a vörös-fehér hadak útját.

Nem fegyverrel a kezükben estek el, valóban nem. Nem voltak ők vörösek és nem voltak fehérek. Ők csak szegény gyáva zsidók voltak és szerettek volna élni. És nem is harmezón hevertek a hulláik és nem is golyók járták át a testüket. A szobájuk küszöbén rogytak össze kések szurása alatt, fejszék csapása alatt. Mint a tehetetlen barom, a mézáros taglójától. Valóban irtózatossá hirtét és irtózatossá sebeket hozták a városba a menekülő zsidók. A lázas, a kétségbeesett megbeszélések napjai voltak azok.

Az öregek tanácstalanul révedtek a jövőndő napok elé, a fiatalok pedig tanácskoztak.

Zavart agyu gyerekek. Ostobák és haszontalan banda-bandázók. Még bajt hoznak a községre. De nem lehetett birni velük. Még csak ez az örült cionizmus hiányzott! Nem elég a baj ugys? A zsidó maradjon esőndben és bizson az istenben. Mit használnak itt a nagy szavak? Gyöngébbek vagyunk, a zsidó huzza meg magát. Így volt ez mindig és mi se változtathatjuk meg a világot.

(Folyt. köv.)

tulajdoniott kijelentés nemcsak a tényeknek ellentmond, hanem ellekezik a versaillesi békeszerződéssel is. Amennyiben az erre vonatkozó hír megerősítést nyer,

a francia kormány válasza erősen tiltakozni fog

az ellen, hogy a háborús bűnösök kérdésében elfoglalt új német álláspont ellenkezést jusszon a versaillesi békeszerződéssel és a megtörtént tényekkel. A válaszjegyzék enlekezteti fog arra, hogy tíz évvel ezelőt a német katonák támadták meg Franciaországot, amely békekezétségének bizonyításáért tíz kilométernyire visszavonta csapatát a határról, hogy elkerülje a vérontást. Franciaország 1914-ben csak az aztán következő események kényserhatása alatt vette fel a további küzdelmet.

Herriot és Theunis miniszterelnököknek Marx

A kormány képviselője irtó hadjáratot hirdet a külföldi és belföldi „idegen” tőke ellen

Cesar Popescu vezérigazgató előadása. Blaskovics szenátor a svábok gazdasági sércímérő

(Cluj-Kolozsvár, szept. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A mintavasár tartamára kitűzött közgazdasági előadásoknak sorozatát ma délután hat óra körül kezdte meg Cesar Popescu ipartügyi vezérigazgató. A tekintélyes számú hallgatóság előtt a vezérigazgató kifejtette, azokat az elveket, amelyek szerint Románia iparának kiépítését és fejlesztését lehetségesnek tartja. Az előadásnak különös súlyt és jelentőséget sz a körülmény ad, hogy Cesar Popescu mintegy hivatalos kormányhatalozatként szögezte le álláspontját a romániai ipar sokat tolygatott kérdésében. Az a meggyőződésünk, hogy ez a beszéd távolról sem szolgálta a gazdasági konszolidáció ügyét, sőt arra alkalmas, hogy még jobban megrendítse a külföldi tőkének Romániába vetett bizalmát. A kamara tanácstermében megtartott előadás vezető motívumait az alábbiakban ismertetjük:

— Napjainkban — mondotta vezérigazgató — az ipar szoros összefüggésben van a politikával. Be kell vallanunk, hogy ipari életünk számos magrázkódtatáson ment keresztül az utóbbi időben. Különösen nálunk volt ez érezhető, ahol az ipari struktúra nincs még oly acélosan felépítve, mint Németországban és Angliában. Romániában az ipar sokkal szorossabb összefüggésben van a földultúrával, mint bármely más országban. Ez az összefüggés teszi szükségessé iparunk számára azt, hogy kímendottan nemzeti ipar legyen.

— Objektive meg kell állapítani, hogy minden nehézség ellenére ipari termelésünk fokozódott. Így a regáti ipar, melynek termelési értéke eddig kétszáznegyvenmillió átlagon mozogott, ebben az évben mintegy háromszázhatvanötmillióra növekedett. Nagyrománia társadalmi helyzete is azt követeli, hogy az ipar minél nagyobb fejlődési fokra érjen el. Miután az ország lakosságának legnagyobb része földmiveléssel foglalkozik, nagyon sok iparcikkben vagyunk importra utalva. Már ez a körülmény is azt a követelést állítja fel, hogy az ipari fejlődés érdekében mindent el kell követni. De kialakuló és fejlődő iparunknak nemzeti iparnak kell lennie. Sajnos, meg kell állapítani, hogy nagyon sok olyan iparág van ma Romániában, melyek fejlődésüket a konjunktúrának köszönhetik; ezek az iparok azonban éppen a nemzeti ipar kialakulásának állnak útjába.

Ezen a bajon csak az ipari nacionalizálás biztosításával lehet segíteni.

A romániai tőke hetvenöt százalékának román nemzetinek kell lennie, ugyancsak az iparnak is. Az iparnak a nemzet érdekeit kell szem előtt tartania, ezt pedig

csak a nacionalizálás útján lehet elérni, amely nemcsak a külföldi, de a belföldi idegenek ellen is védekezik.

Az ipari tőkének az állam szolgálatában kell állania, éppen ezért el kell ejteni azt a gondolatot, hogy Románia ipara a külföldi tőkével kooperáljon. A külföldi tőke beáramlása megrendítené a nemzeti ipar alapjait és elgáncsolja azt a harmóniát, melyet a munka és a tőke között csak a nemzeti ipar tud megteremteni.

— A háború után Románia új iparpolitikát kezdett. A mostani idő nem alkalmas arra, hogy a

kancellárhoz intézett levele értelmében

intézkedés történt a dortmundi zóna és a Ruhr-vidéken kívül eső területek kiűritésére.

A mai nappal megkezdődik a Ruhr-vidék gazdasági kiűritése is, ha a jóvátételi bizottság hivatalosan megállapítja a Dawes-javaslatokban foglalt rendszabályoknak Németország részéről alkalmazását. Szeptember kilencedikén a megszállott területek határára külön vámhivatalt állítanak fel, buszadikától pedig Németország és a megszállott területek között szabaddá teszik a forgalmat. Angol pénzügyi körök szerint a németek 800 millió kölcsönét szeptember 15-én fogják kibocsátani. Az angol pénzügyi nagyobb mérvben kíván abban részt venni.

Az angol kormány hivatalos szikratávirószolgálatára szerint a Reichstag döntésével a Dawes-terv megvalósításának útjából az utolsó akadály is eltűnt. A sajtó örömmel üdvözi a fordulatot és bizak benne, hogy Németország becsületesen teljesíteni fogja a kötelezettségeit, Franciaország pedig meggyorsítja a Ruhr-vidék kiűritését.

A kormány képviselője irtó hadjáratot hirdet a külföldi és belföldi „idegen” tőke ellen

Cesar Popescu vezérigazgató előadása. Blaskovics szenátor a svábok gazdasági sércímérő

regát iparáról baható kritikát gyakorlunk, de azt meg lehet állapítani, hogy a regáti ipar is néliülözte a nemzeti szellemet. Románia ipara 1919—1922 között óriási lépéssel haladt előre, de az utóbbi években idegen elemek szivárogtak az országba, melyek távol állanak a nemzeti eszmétől és meg sem értik azt.

Ezt a tőkét kell most leküzdenünk.

— Az új vámterifa legfőbb feladata az, hogy megőrizze a belföldi piac hegemóniáját. Ez csak első etapja annak az ipari politikának, mely a nemzeti ipar fölényét van hivatva megteremteni. Az ipar, politikának a legszorosabb összefüggésben kell lennie az állam politikájával. Ezért van szükség főleg az ipar nacionalizálására. Tény az, hogy a helyzet nem könnyű. Mindent meg kell tennünk arra, hogy az ipari fejlődés felé toronyosuló akadályokat leküzdjük, mert csak az ipari fejlődés hozhatja meg a társadalmi békét.

Mondanunk sem kell, hogy Cesar Popescu vezérigazgató urnak a külföldi és belföldi „idegen” tőke ellen felszaboztatott érvei ugyancsak gondolatvilágtól valók, melyek Bratianu Vintia legutóbbi külföldi útján azt az ellenséges léggézt teremtették meg Románia ellen, mely legesúlyosabb ellensége és elgáncsolója a romániai ipar fejlődési lehetőségének. Számítalan cikkben hangsúlyoztuk már, hogy Románia nagystilű ipari életének kiépítéséhez nem áll rendelkezésére kellő nagyságú belföldi tőke és rámutatunk arra is, hogy például Magyarország, de sőt Németország iparának egy részét is külföldi tőke teremtette meg. Igaza van a vezérigazgató urnak, amikor azt mondja, hogy az ipar érdekeinek az állam érdekeivel kell azonosnak lenniök, csak abban véti el a dolgot, hogy ezeket az érdekeket a külföldi tőke teljes bizalmas védheti meg. A romániai ipar alapjait külföldi tőke vetette meg. Lehetetlen, hogy a további fejlődés útján ezt a tőkét egyszerűen kiűzzék az országtól.

Cesar Popescu államtitkár előadása után Blaskovics dr. szenátor, a társati sváb gazdasági egyesület elnöke tartott magas előadást a Bánság gazdasági helyzetéről. Előadásában hangsúlyozta, hogy dacára a bánati svábság magas agrikultúrasi fejlettségének, még sem tud képességeinek megfelelő eredményeket elérni.

Ennek okát az exportterifa magas díjtételeiben látja.

Az utódallamok mindegyikében jóval kisebb az exportáram, mint Romániában. Ezért a bánási svábság képtelen megfizetni a gazdasági gépek magas árait, ami arra vezet, hogy Románia mezőgazdasága, dacára az agrikultúrasi hátrédecsnek, képtelen a külfölddel versenyezni. Több munka és több tőke áramlása az országba, ez segíthet a mai gazdasági helyzet tarthatatlanságán.

Lázadás tört ki Honkongban

London, szept. 1. Honkong mellett láz dás történt, melynek során a kinesi kormány csapatai és a forradalmárok között erős harc fejlődött ki. A harcok eredménye ismeretlen. Európai misszionáriusokat is támadások érték, melyekért a nagyhatalmak követei tiltakozásukat jelentették be a központi kormánynál.

Schön Bernát árvainak felségelyezése

Az Uj Kelet országos gyűjtőakciója

A mai nappal lezáródott az Uj Kelet országos gyűjtőakciója a nagykarolyi állomáson orvul meggyilkolt Schön Bernát családjának felségelyezésére. De úgy az egyes adományok, mint gyűjtések még mindig tömegesen érkeznek be hozzánk. Tekintettel arra, hogy a begyűlt összeget legsürgősebben akarjuk rendelkezésének átadni, ezennel közöljük, hogy a befolyó adományokat még csak szeptember tizedikéig nyugtázhatjuk. Éppen ezért hangsúlyozottan kérjük az összes gyűjtéseket és adományokat a legrövidebb időn belül az Uj Kelet kiadóhivatalához, vagy a Banca Marmorosch Blank & Co. kolozsvári fiókjához juttatni.

Ujabbban a következő adományok és gyűjtések érkeztek be:

Dr. Kabána Ernő Brasov 100, Deutsch Jenőné Nagyvárad 400, Löwy Mancsi, Löwy Ella és Pollák Lily gyűjtése Medgyes 360.

Szabó Sándor (Borsa) gyűjtésének első része Romanból: Olvashatatlan aláírás, kisebb adományok 1278 (összesen 1328) lej.

Guttann Miksa gyűjtése: Nagyszalonta: Guttann Miksa, Freiberg Armin, Kardos József, Szántó Márton, Szilas Sándor 100—100, Dr. Glük Aron, Bretter és Trsa, Vámos és Trsa, Fohn Gyula, Reich Sándor, Grosz Gusztáv, Lakatos Gyula 50—50, kisebb adományok 350 (összesen 1200) lej.

Fährdrich Szilárd gyűjtése Sepsiszentgyörgy: Fährdrich Mayer 200, Simon Herman, Niszal Jakab, Pollák Sándor, Dr. Kertész Jenő 100—100, Rosenberg Imre, Berkovics Herman, Montag I. Imre, Dr. Kertész Salamon, Dr. Kun József 50—50, kisebb adományok 165 (összesen 1015) lej.

Zuhl Bernáth gyűjtés Sudrigiu: Sebő Sándor (Petroasa), Balogh Vince, Dr. Korányi Sándor, Zuhl Bernát, Farkas Ernő, Szántó Miksa, Ritter Sándor, Heitler N., Rabinovics József mésző 50—50, Szerdies Petrózi tisztviselő kara kisebb adományokban 385 (összesen 835) lej.

Klein Micike gyűjtése Tasnád: Klein Mártonné 50, kisebb adományok 705 (összesen 755) lej.

Singer Ernő gyűjtése Cofocna. Janovitz Mór, Singer Ernő, Stern Lipót, Singer Samu 100—100, Wolf Samu 70, kisebb adományok 60, (összesen 530) lej.

Blumenthal Testvérek gyűjtés: Maroshév: Németh, Szemes és Schwartz aradi nagykereskedők adománya 500, Schwimmer Hedvig és társnői Satmar 200, Weisz Jenő Agrij 200, Gál Béla Déva 100, Kalauer Mór Pecica Romana 100, Salamon Sándor Szilágycseh 50, Salamon Mariska Szilágycseh 50, Szilágysomlyó kisebb adomány 20, Csillag Irén és Blanka, Pollák Erzsébet, Hirsch Szerén, Blanka és Ilonka, Weinberger Irén előadásából befolyt (Székely Áronné után) Dej 220.

Korach Samu gyűjtése Egeres: Nögyelet 500, brith milán befolyt becsolásért 123, Stein Lajos állomásfőnök, Lusztig Béla, Balázs Ferenc, Korach Samuel 100—100, Zeiger József, Fried Áron, Márkus M. 50—50, Rendel Lázár 47, Fürst Károly, Blau Bernát, Goldstein Albert 40—40, kisebb adományok 160 (1500) lej.

Összesen 9.463 lej
Eddig befolyt 177.158 lej és 20 frank
Végösszeg 186.621 lej és 20 frank

Egyik legutóbbi kimutatásunkból nyomdahiiba folytán kimaradt a Katz és Bernát cég személyzete Cluj 510 és Katz és Bernát cég idegenektől 290 lejes adománya.

Augusztus 15-iki kimutatásunkban az egyes adományok sorában N. N. Cluj 200 helyett sajtóhiba folytán N. N. 200 jelent meg.

Száz házat döntött romba a vihar egy dobrudzsai faluban

Orkán és árvíz pusztított a Fekete-tenger partján

(Bucuresti Bukarest, szeptember 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Dobrudzsában tegnap óriási vihar dühögött. A telefon- és táviratösszeköttetés Dobrudzsa és az ország többi része között megszakadt. Ugyanilyen viharokat jelentenek Brailából is, ahol fákat csavart ki az orkán, házfedeleket sodort le és megszakította a villamosforgalmat is. A kikötőben horganyzó hajók fedélzetei megrongálódtak, a kisebb csónakok pedig vagy összezúzódtak, vagy elsüllyedtek. A reggeltől késő estig zuhogó eső a Duna deltáján is óriási károkat okozott. Braila külvárosaiban sok munkásházat rombadöntött az orkán mely veszélyezteti a vasúti összeköttetéseket is.

Ujabb jelentések szerint Koastanacamegyében

hatalmas szélvihar pusztított. Murfatlari községben száz házat teljesen rombadöntött és az állatállományt teljesen elpusztította. A hájlok nélkül maradt családok a szabad ég alatt laknak. A vihar már pénteken kezdődött. Ekkor a hatalmas esőzéstől a folyók megáradtak, úgy hogy szombaton egyes helyeken két méter magas volt a víz, mely hatalmas károkat okozott a vasúti töltésekben, országutakon és a vasúti hidakban. Hasonlóan nagy károkat jelentenek a szomszéd községekből is. Az „Adeverul“ szerint a szeptember 1-én a viharok a szászok és a Dobrudzsaival teljesen megszakadt. Hasonlóképpen szűntel a táviró- és telefonforgalom is.

A kormány lapja üzérkedéssel vádolja a nagybankokat

A Banca Nationala lenyomja a bankkamatokat. Milyen pénzintézetektől vonják meg a visszleszámitolási hiteit?

(Bucuresti Bukarest, szeptember 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Oromolu, a Banca Nationala kormányzója osztrótkön külföldre utazik. Hír szerint Párisban találkozni fog Bratianu Vintilával, hogy a kölcsöntárgyalásokat vezessék.

Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy a Banca Nationala csökkenteni a visszleszámitolási kölcsönöket, amit sokan a pénzühiány okának tüntetnek fel, a „Viitorul“ közli, hogy a hír minden alapot nélkülöz. A visszleszámitolási hitelt csak ott csökkenteni a Banca Nationala, ahol azt a megengedettnél nagyobb mértékben veszik igénybe. A kormány hivatalos lapja rámutat arra, hogy a Banca Nationala mindent megtesz a krízis

megoldására. Az utóbbi hónapban a bankjegyforgalom 40 millióval emelkedett. A lap azt hiszi, hogy a pénzühiánynak egyelőre mélyreható okai vannak és szemérem veti a nagybankoknak, hogy a visszleszámitolási kölcsönökkel üzérkednek. A Nemzeti Bank alapszabályai szerint az egyes intézetek csakis az investált összeg kétszereséig kaphatnak kölcsönt, ezzel szemben a bank jóval nagyobb összegeket bocsátott a pénzintézetek rendelkezésére. A Banca Nationala felszólította a bankokat, szállítsák le a kamatokat s ahol határozott rosszindulatot tapasztal, a kölcsönélvezőktől a visszleszámitolási hitelt megvonja.

— Iskolai beiratás. A Regele Ferdinand-uti 52. sz. a. izraelita népiskolában az 1924—25. tanévi beiratások örütörtökön, a hó 4-én reggel 9 órakor kezdődnek és — szombat kivételével — a hó 10-ig bezárólag tartanak, d. e. 9—12 és d. u. 3—5-ig. Az első osztályba vagy más iskolából jelentkezők hozzák magukkal a legutóbbi iskolai értesítőt, anyakönyvi kivonatot és oltási bizonyítványt. A kitűzött időn túl jelentkezők iskolaszéki engedéllyel irathatók csak be. Az igazgató.

— Hordárok sztrájkja. Londonból jelentik: Az angol fővárosban tegnap kezdődött a hordárok sztrájkja, melyet rossz anyagi helyzetük megjavításáért indítottak. A sztrájk azonban nem mérgesedett el, mivel Sir David Shackleton a munkaügyi minisztérium államtitkára érintkezésbe lépett a sztrájkolók vezérével és így minden remény megvan arra, hogy a sztrájk rövidesen véget ér.

* Még mindig nem sikerült az eredeti Dianához hasonló jószág sorsorszeszt gyártani, azért óvakodjunk az értéktelen hamisítványoktól és ügyeljünk a Diana névre.

Végetértek a marokkói harcok

Madrid, szeptember 1. A marokkói harcok a spanyolok visszavonulásával véget értek.

Megegyezés a kisantant külügyminiszterei között

Belgrád, szeptember 1. A népliga ülésén szereplő kérdésekben teljes megegyezés jött létre a kisantant külügyminiszterei között. Duca külügyminiszter elutazása előtt a saját képviselőinek kijelentette, hogy örül annak, hogy Marinkovics külügyminiszterrel találkozhatott. A két állam között fennálló függő ügyek elvben a találkozás során elintézésre nyertek. A szomszédi viszony pedig Románia és Jugoszlávia között sokkal bensőségesebb lett.

Figyelem!

Üzletujjászervezés
miatt VOITH divatár-
háza Piața Unirii 14., az
összes raktáron levő
árut rendkívül olcsó
árakban árusítja!

Figyelem!

A mintavásár tartama alatt állandó nagy szörmekiállítást rendezek

Rador No 1329
„Mode de Paris“
S. Eisenstädter
Cluj, Piața Unirei 12

Kirakatalm megtekinthetők minden este 10 óráig

a vihar an

partján

Murfatlari községben
történt és az állatálló-
A hajók nélkül maradt
laknak. A vihar már
a hatalmas esőzéstől a
szombaton egyes he-
a víz, mely hatalmas
ésekben, országutakon
őn nagy károkat je-
ből is. Az „Adevarul”
meghaladja a százat. A
ávsal teljesen megsza-
a táviró- és telefon-

gybankokat

től vonják meg

napban a bankjegy-
elkelt. A lap azt
egyéb mélyreható
a nagybankoknak,
előzőkkel úzerked-
lapszabályai szerint
z investált összeg
esőt, ezzel szemben
zegeket bocsátott a
e. A Banca Natio-
at, szállítást le a
rosszindulatot ta-
től a visszleszámito-

ervezés
divatár-
ii 14., az
ron levő
il olcsó
sítja!

elem!

dezek

er

nirei 12

ráig

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás meg-
jelölésével engedjük meg.
Előfizetési árak: Egy hónapra 70 lei, negyedévre 200 lei,
félévre 380 lei, egész évre 750 lei.

— A kisebbségi újságírókat nem enged-
ték a topánfalvai Avram Jancu-ünnepsége-
Sajnálatos incidens érte a kisebbségi újságíró-
kat a körösbányai és topánfalvai Avram Jancu-
ünnepségek alkalmából. Tíz kisebbségilap kép-
viselője autón érkezett Aradról Körösbányára,
ahol Gritta királyi biztos utasítására jelentkez-
tek az autópárancsnok-főhadnagynál. A főhad-
nagy az újságírók autóját lefoglalta azzal, hogy
meghívó hiányában a kisebbségi újságírók nem
vehetnek részt az ünnepségen. A főhadnagy
ezt az intézkedését magasrangú hatósági közeg-
ek közbenjárására sem volt hajlandó módosí-
tani. A hivataluk teljesítésében meggátolt új-
ságírók táviratban fordultak Kolozsvárra a kis-
bbségi újságíró szervezet központjához, ahon-
nan azt az utasítást kapták, hogy az ünnep-
séggel szemben ne éljenek retorzióval és az
ünnepég minden egyes fázisáról közöljenek
tudósítást. A szervezet központja azonban távirati
úton a belügyminiszterhez fordult a kis-
bbségi újságírói karát ért sérelem orvoslásáért.

— Panama a pozsonyi Dunavásár jegyei-
vel. Pozsonyból jelentik: A pozsonyi Duna-
vásár belépőjegyeinek elárúsítása körül nagy-
szabású panamának jöttek nyomára. Egy hiva-
talnok 30 000 korona értékű belépőjegyet vett
át bizonyosba, azt eladta és az árával meg-
szökött. A Dunavásár igazgatósága a megajátás
után pár nappal rájött arra, hogy a belépő-
jegyek elárúsítása körül visszaélés folyik. A je-
gyeket ugyanis valaki olcsóbban adta a nagy-
közönségnek, mint amennyibe kerülnek. Így a
huszonöt koronás jegyeket husz, sőt tizenöt
koronáért, az öt koronás jegyeket két és három
koronáért hozták forgalomba. A vásár igazga-
tósága rájött arra, hogy a visszaélés elkövetője
Jesin nevű hivatalnok, aki az iskolareferátus-
hoz volt beosztva és aki harmincezer koronát
ért belépőjegyet kapott bizonyosba a vásár
igazgatóságától. Mint megállapították, ebből
körülbelül tizenegyezer koronát árult. A vásár
vezetősége tegnap délután feljelentést tett a
rendőrség bürogyi osztályán, amely megindí-
totta nyomozást. Jesin detektívek keresték a
lakásán, de nem találták. Megállapították, hogy
megszökött. A rendőrség még tegnap este kö-
rözölvelet adott ki ellene.

— Megrálgalmazott vasuti hivatalnok. Né-
hány nappal ezelőtt az egyik kolozsvári lap
tévés információ alapján hírt közölt, amely
szerint Huéber Gyula vasuti forgalmi tisztvi-
selő, aki Retteg állomáson teljesít szolgálatot,
egy Dénes nevű váltóőrrel összejártsza, állan-
dóan fosztogatta a vasuton érkező árukat. A
lap szerint Huéber Gyula letartóztatásakor há-
rom szekér bűnjelt foglaltak le, ami kétsége-
len tanúságot tett a forgalmista bűnössége mel-
lett. A hír nem felelt meg teljes egészében a
valóságnak, csak annyi volt igaz, hogy Huéber
Gyula ellen valóban intrikáltak és hamis rágal-
makkal igyekeztek őt tönkretenni. Egy hamis
feljelentés alapján a csendőrség házkutatást
tartott nála, de semmi bűnjelt nem találtak,
kivéve tizenháromezer lej készpénzt, amiről ké-
sőbbben beigazolódt, hogy az összeg hivatalos
kocsiletéptépből származott. A hír valótlansá-
gát semmi sem bizonyítja jobban, mint az,
hogy a kolozsvári törvényszék 1861 17—1924.
szám alatt bizonyítékok hiányában elejtette a
vádát és az ártatlanul meggyanúsított forgal-
mistát azonnal szabadlábra helyezte, aki na-
pokkal ezelőtt Retteg állomáson újra elfoglalta
régli állását.

— Sulyos vasuti katasztrófa Indiában.
Londoból jelentik: Az indiai Lahore-ban
sulyos vasuti szerencsétlenség történt. A ka-
tasztrófa 100 halott és sok sebesült áldo-
zata van.

— Megkegyelmezték a halálraítélt orosz
hadseregparancsnoknak. Moszkvai jelentés
szerint Savinkov volt hadseregparancsnok, akit
tudvalevőleg halálraítéltek, mintán a kivégzés
előtt kijelentette, hogy elismeri a szovjetrezi-
met, büntetését 10 évi fegyházra változtatták át.

Meghalt Misu udvari miniszter

(Bucuresti-Bukarest, szept. 1. Az Uj Kelet
tudósítójától.) Misu udvari miniszter vasárnap
délelőtt hosszas betegség után meghalt. A há-
boru utánig Misu a diplomáciai karban tevé-
kenykedett, különösen Bécsben teljesített fon-
tos misziót, ő volt a kormány képviselője az
1912. évi londoni balkán konferencián, mely
után Londonban is maradt, mint Románia

— Befejeződött a második rendőri világ-
kongresszus. Bécsből jelentik: A második
rendőri világkongresszus befejeződött. A tanács-
kozásokat eszperantó nyelven folytatták. A kon-
gresszus egy rendőri szakosztár kiadásának
ügyével és a gyermekvédelem nemzetközi meg-
szervezésével foglalkozott.

— Egy vakmerő csempész a hajóról a Du-
nába ugrott. Budapestről jelentik: Vasárnap este
az egyik bécsi hajón vámvizsgálatkor a vámőrök
egy utastársaság bőröndjeiben negyvenmillió ko-
rona értékű textilárut találtak. Vácnál a detektí-
vek felismerték a társaságban Székely Arthur no-
tórius csempészt. Székely szorult helyzetében át-
törte a detektívek kordóját és a hajóról a Du-
nába ugrott. A detektívek mentőcsónakkal ke-
resték, de nem találták meg. Valószínű, hogy a
vakmerő csempész a víz alatt búszott és partot
érve elmenekült az áldozó detektívek elől.

— Két nap alatt három öngyilkosság.
Gyergyai Mihály, Állomás-utca 21. szám alatt
lakó ötvennégy éves munkás tegnap reggel fel-
akasztotta magát. Az öngyilkosságot az udva-
ron lakók fedezték fel, de a szerencsétlen öreg-
emberen már nem lehet segíteni. A rendőri
vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen
öregember, akinek senki hozzátartozója nem
volt, az utóbbi időben sokat nyomorgott és
valószínűleg ez vitte az öngyilkosságba. — Asz-
talos György Vasut-utca 6. szám alatt lakó
ötven éves vasutas felakasztotta magát. A rend-
őri vizsgálat az öngyilkosság okát még nem
derítette ki. A hullát beszállították a bonctani
intézetbe. — A harmadik öngyilkosságot a
saupetri csendőrség jelentette. A csendőrség
jelentése szerint Istemie Mihály parasztagdát
felakasztva találták az istállóban. A vizsgálat
megállapította, hogy a parasztagda sajátkez-
leg vetett véget életének. A kolozsvári ügyész-
ség a csendőrségnek megadta a temetési en-
gedélyt.

— Rablőtámadás Budapesten. Budapestről
jelentik: Ambrus István cipészmeister a vele egy
házban lakó Kovács István főpincért vasárnap éj-
szaka zárás után megleste és ki akarta rabolni.
Ambrus egy nagy konyhakéssel orvul leszurta a
gyanútlan főpincért, de a pénzt és az értéktár-
gyait nem vehette el, mert Kovács segélykiáltására
a járó kelők közül többen figyelmesek lettek és a
támadó cipészmeister kénytelen volt elmenekülni. A
rendőrség Ambrus Istvánt letartóztatta.

— Tűzvész a nyitrai katonai táborban.
Nyitráról jelentik: Tegnap este fél kilenc óra
tájban hatalmas lángnyelvek világították meg a
nyitrai repülőhangár barakjait. A katonai
táborban egyik barakja kigyulladt s mire a
telefonon értesített városi tűzoltóság motor-
fecskendőjével odaérkezett, már csak lokalizálá-
sára lehetett gondolni. A kigyulladt barak két
részből állott. Az egyikben egy repülőgép és
huszonegy teherautó, azonkívül repülőgép al-
katrészek s benzín voltak, a barak másik részé-
ben pedig az olajraktár volt elhelyezve. A
barakban bengett egy repülőgép, hét teher-
autó és negyvenötven hordó olaj. Az alarmi-
rozott katonaság emberfeletti munkát végzett.
Az égő barakból sikerült még a benzint és
számos gépkatrészt is kimenteni. A repülőgép-
ezred nagy reflektora egész éjszaka világított
s a hatalmas lángokban égő tűz gyönyörű lát-
vány volt. A katonai parancsnokság és a ható-
ság megindította a vizsgálatot. A kár körül-
belül négy-öt millió koronára becsülhető. Néhány
katona két leszerelendő tartalékost látott a
barakból kimenni, nincs kizárva, hogy ezek
boltak a gyújtókatok.

— Beiratások a temesvári Zsidó Liceum fiú-
és leányközépiskolájába és felső kereskedelmi isko-
lájába, — melyek mind teljes nyilvánossági joggal
bírnak, — szeptember 1—3-ig eszközöltetnek, na-
ponta d. e. 9—12 óráig a Liceum új épületében.
Később jelentkezők csak az inspektorátus külön
engedélyével vehetők fel.

meghatalmazott minisztere egészen 1918-ig. A
békétárgyalásokon képviselte Romániát s a béke
megteremtésében nagy szerepet játszott. A kor-
mány elhatározta, hogy nemzeti halottnak nyil-
vánítja s a temetésén az ezzel járó tiszteletet
adja meg a halottnak. A temetés szeptember
reggel lesz, amelyen a királyi család is részt-
vesz.

— Megegyezés jött létre a jugoszláv
sportszövetséggel. A jugoszláv sportszövetség-
gel a Sándor szerb király által adományozott
kupamérkőzés miatt keletkezett konfliktus végre
elintézésre nyert. A bukaresti szövetség, csak hogy
a további mérkőzéseket lehetővé tegye, a Zág-
rában való meg nem jelenést vereségnek köny-
velte el, úgy hogy most a jugoszlávok a kupa-
mérkőzésekben kétszer egymásutáni győzelem-
mel szerepelnek. Egy újabb győzelmük esetén
a kupa — a kiirt szabályoknak megfelelően —
végre teljesen birtokukba kerül. A legközelebbi
mérkőzés a két ország válogatottjai között ezek-
után Romániában lesz a legközelebbi hetekben.

— Halálozás. Rosenthal Lajos, a nagybá-
nyai zsidó hitközség volt elnöke pénteken,
harminchét éves korában váratlanul meghalt.
Temetése vasárnap délelőtt volt a város hiva-
talos körének és egész közönségének részvéte-
lével. Rosenthal Lajos igen jótékony ember és
a zsidó nemzeti mozgalom egyik legrégebb
harcosa volt Erdélyben. Halálát özvegye, apró
gyermekei és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— Orvosi hír. Dr. Heller József szülész és
nőgyógyász, németországi klinika volt asszisztense,
hosszas bécsi és párisi tanulmányutjáról hazér-
kezve, Str. N. Jorga (v. Jókai-utca) 3. sz. alatt,
Hotel New-York mellett, a Generala épületében
rendeléseit megkezdte d. e. 11—12 és délután
3—5-ig. Diathermia kezelés.

— Rejtélyes gyilkosság Ploestiben. Ploes-
tiből jelentik: Ploesti egyik külvárosában a múlt
héten rejtélyes körülmények között meggyilkolták
és kirabolták Nita D. Marin parasztagdát, a vá-
ros egyik leggazdagabb emberét. A gyilkosok semmi
nyomot nem hagytak maguk után, úgy hogy a
rendőrség még ötnapos nyomozás után is a legki-
nosabb helyzetben volt. Ma azután döntő fordulat
állott be az ügyben. A detektívek egy razzian let-
tartóztattak egy Davidescu Pavel nevű körözött
rablót, aki kihallgatása során Nita D. Marin meg-
gyilkolásával kapcsolatban szenzációs vallomást tett,
melyet azonban a rendőrség nem hozott nyilván-
osságra.

— Orvosi hír. Dr. Svéd Margareta orvosi
rendelőjét megnyitotta Dicsőszentmártonban, Str.
Regele Ferdinand 41. Állami polgári iskola mellett.

— Rendőri hírek. Salamon Lukácsné feljelen-
tést tett ismeretlen tettesek ellen, akik a piacra
a zsebtől hatezer lejt tartalmazó pénztárcáját el-
lopták — Juan Iliana sikkasztásért tett feljelen-
tést Fábán Ferenc ellen, aki nála lévő huszoneg-
ezer lejt készpénzével nem számolt el. — Francisc
Ferenc hatszáz lejes lopásért tett feljelentést a
rendőrségen. A rendőrség minden egyes esetben
bevezette a nyomozást.

Nagy
harisnyavásár
mélyen leszállított árakkal.

Kötött harisnya min- den színben	lei	25
Flohr-harisnya minden színben	lei	53
Muszlín harisnya divat- színben	lei	69
Cérna-muszlín minden színben	lei	98
Selyemfátyol harisnyák minden színben	lei	125

BLATT

FÖTÉR 13

Divatkeresőkben és kötöttárúknak óriási választék!
A legjobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók!

KÖZGAZDASÁG

Megnyilt a kolozsvári mintavásár

Országos jellegűt a kiállítás. A mintavásár a teljes siker jegyében zajlik le

(Cluj-Kolozsvár, szept. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Erdély iparának nagy teljesítő képességét, az erdélyi kereskedelem nyugateurópai nivón álló izlését és elevenességét láttuk a tegnap délelőtt tíz órákor megnyitott mintavásáron felvonulni. A mintavásárt ünnepélyes keretek között nyitották meg, mintegy tizenháromezer főnyi látogató jelenlétében. A kormány képviselőiben Cesar Popescu kereskedelmi és ipartügyi államtitkár jelent meg, aki a legnagyobb megelégedéssel konstataálta a sulyos gazdasági válság közepette is kiváló produktív erdélyi ipar nagyráhatottságát és helyi kereteken jóval túlemelkedő teljesítőképességét. Teljes objektivitással megállapítható, hogy a Farkasutcai református kollégiumban vasárnap délelőtt megnyitott mintavásár úgy rendezés, mint a kiállítás anyagának gazdagsága és művészi elrendezés szempontjából messze felülmúlja az első kolozsvári mintavásárt. A kiállításnak élénk színességét és gyönyörködhető dekoratív külsejét kölcsönözték a reklámoknak izlées és grafikai kvalitásos gazdagsága. Az egyes, a mintavásár alkalmából rögtönzött pavilonok úgy stílus, mint külső csín tekintetében művészi hatásuk s a benne elhelyezett áruk gazdagsága a legnagyobb érdeklődést kelti fel. Az árumintavásár megnyitására a kereskedelmi testületek képviselőin kívül megjelentek az egyházak képviselői is: dr. Eisler Mátyás főrabbi, Ferencz József unitárius püspök és Balázs András kanonok. A

Stagnál a szatmári állatexport. Szatmárról jelentik: A szatmári állatvásáron a gazdák legutóbb nem tudtak tudni jószágaikon. Az exportörök tartózkodása a vásárlástól arra az okra vezethető vissza, hogy a romániai állatbetegség terjedése miatt Csehszlovákia megszigorította az állatbevitelt, minek következtében a bukaresti kormány úgy intézkedett, hogy az állatorvosi megfigyelés idejét hat napról negyven napra hosszabbította meg. Ez az intézkedés nagy megterhelést jelent az állatexportra. Az exportörök ezért szüntették be vásárlásikat, ami érthető is, mert a prágai és brünni piacokon, ahol a szatmári exportárúknak piaca van, nem lehet olyan árakat elérni, amelyek a felmerült költségtöbbletet fedeznék.

Cukorhiány Magyarországon. Budapestről jelentik: A magyar cukorgyárosok néhány héttel ezelőtt arra való hivatkozással, hogy Magyarországon óriási cukorkészletek vannak f. l. halmozva, hivatali engedélyeket kértek. A cukorgyárosok állítása szerint a belföldi cukorszükséglet teljesen fedezve van, mire a kormány megadta a kívánt hivatali engedélyeket. Magyarországból az utóbbi időben ismét száz vagon cukort exportáltak, s most fel fogják emelni a cukorárakat. A cukorkartell az áremeléssel kapcsolatban rámutat a te nyegető cukorhiányra. A fogyasztók kifogásolják, hogy a kormány engedélyezte a cukorkivitel, noha a belföldi cukorszükséglet nem volt fedezve.

A kormány betiltja a cukorkivitel. Bukarestből jelentik: A kitűnő ideai cukorrepátermés következtében a cukor ára a nagyban eladással néhány banival esett. Az áresést előmozdítja az a hír is, hogy a kormány az ideai cukorkampányban nem fogja engedélyezni a belföldi cukor kivitelét. A belföldi cukor ára pedig lényegesen olcsóbb a külföldinél. Mint jól értesült forrásból jelentik, a kormány a cukorelosztó központok számát szaporítani fogja. Új engedélyeket a kormány a bukaresti cukorszindikátus javaslata alapján fog kiadni. A kormány intenciója az, hogy ezentúl a belföld ne legyen rászorítva a külföldi behozatalra.

Kevés az új cégbejegyzés Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: Az utóbbi hetekben csak szűrványosan fordultak elő újabb cégbejegyzések. Míg régebben hetenkint öt-tíz cégbejegyzés is előfordult, a sulyos gazdasági viszonyok következtében egyre kisebb számmal alakulnak új cégek. Az elmúlt héten csupán a Viktória-malom kérte a hivatalos cégbejegyzésbe való felvételét.

hatóságok képviseletében Muresan Septimiu városi prefektus, Utelea polgármester, dr. Blankenberg Nándor ipari főfelügyelő, Petrovici és Hosszu iparfelügyelők. Ott láttuk továbbá az egyes konzulátusok képviselőit is. Cesar Popescu ipartügyi vezérigazgatót Muresan városi prefektus hosszabb beszédeben üdvözölte. A prefektus üdvözlőbeszédének elhangzása után Tuffli Richárd a Sfatul Negustoresc vezetőségi tagja mondott rövid üdvözlő beszédet.

A kiállításra Erdélynek minden iparága a legkiválóbb produktívát küldte el. A vas, gép, gázma, butor, textilpar a hiállított produktumok révén teljes mértékben rászolgált arra a megállapításra, hogy produktívai minőség tekintetében felveszik a versenyt a nyugati államok hasonló iparával. A rendezés a kamarai bizottság kiváló szakavatottságát, adminisztratív értékét, a szervezésnek és a hozzáértésnek igen magas fokát dokumentálja.

Mar megírta az Uj Kelet, hogy az árumintavásári kiállítással kapcsolatban Románia legkiválóbb közgazdasági tekintélyei előadásokat f. o. nak tartani. Az előadások sorozatát ma, hétfőn délután kezdte meg Cesar Popescu ipartügyi vezérigazgató. A legközelebbi előadást szerdán délután öt órákor N. Manoiulescu volt ipartügyi vezérigazgató tartja meg az iparkanarában. Utána dr. Gyárfás Elemér, az erdélyi bankszindikátus elnöke tart előadást.

Az Angol-Osztrák Bank ezévi haszna. Londonból jelentik: Az Angol Osztrák Bank pénteken tartotta meg ezévi közgyűlését. A közgyűlésen közzétett mérleg 52.022 angol fontnyi tiszta hasznot mutat ki.

Megdrágult a szénexport Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A vasutügyi miniszter az exportszén szállítási díjtételét husz százalékkal felemelte.

A mai valutapiac

A mai valutapiacra a valuták árfolyama ismét lanyha tendenciával alakult ki. A nagy kínálattal szemben a pénzhány miatt igen csekély kereslet volt. Az árak következésképpen alakultak: Osztrák korona 350—355, magyar korona 370—380, cseh korona 602—606, svájci frank 38 00—38 50, dollár 201 00—202, francia frank 11 30—11 40, font sterling 9 20—9 25, olasz lira 9 11—9 20.

Valutapiac augusztus 30 án

Bukarest. Devizák: Paris 1127, Berlin —, London 917, Newyork 201 00, Róma 916, Zürich 33 75, Bécs 30 00, Prága 618, Budapest —.

Bukarest. Valuták: Napoleon 800 00, márká 48, leva 145, török lira 110 font sterling 920, francia frank 1165, svájci frank 40 00, olasz lira 915, drachma 400, dinár 260 00, dollár 202 00, lengyel márká 40 00, osztrák korona 30 00, magyar korona 28 00, cseh korona 620.

Zürich. Nyitás—Zárás: Berlin 127 00—127 00, Amsterdam 207 7/8—207 7/8, Newyork 531 75—531 75, London 2388 50—2387, Paris 2380 00—2870 50, Milano 2355—2355, Prága 1595 00—1595 00, Budapest 69 50—69 50, Belgrád 672 50—672 50, Bukarest 260 00—260 00, Varsó 102 50—102 50, Bécs 75 00—75 00.

Újból összeírják a hadikárokat. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium körendelben utasította az összes pénzügyigazgatóságokat, hogy kerületeikben írják össze és szakértői bizottságok útján ellenőrizzék a hadikárokat. Már eddig kétszer iratta össze a kormány a hadikárokat, de a károsultak nem kapták meg pénzüket. Az újabb összeírást, mint hírlik, a kormány külföldi tárgyalásainak eredményeképpen rendelte el s éppen ezért remény van arra, hogy ezutal a károsultak meg is kapják pénzüket. Hír szerint a hadikárokat 1:1 arányban térítik meg az erdélyi károsultaknak.

SPORT

Csehszlovákia-Románia 4:1 (2:0)

Drezda—Kolozsvár 4:3. Chemitz—Kolozsvár 6:2 (2:2). A spanyol Real Sociedad szándékos győzelme a prágai DFC felett. Magyarország—Lengyelország 4:0

Augusztus utolsó vasárnapja fontos dátum Románia sporttörténelmében, mert ezen a napon először két válogatott csapat hirdette külföldön a romániai futballélet fejlődését. Országos válogatottunk Prágában, Kolozsvár válogatottja pedig Középnémetországban szállt síkra a román sport becsületéért. A cseh román revánsmérkőzés, a viszonyokat tekintetbe véve, kielégítheti még a legoptimistább köröket is. Sőt ha figyelembe vesszük, hogy a csehek ellen szereplő román együttes nem alkotja a legjobb román tizenegyet a 4:1 eredményt meglepően jónak mondhatjuk.

Minket kolozsváriakat közelebről érdekelt válogatott csapatunk középnémetországi szereplése. Szombaton délután Drezdában játszottak az ottani válogatott ellen s az ekkor elért 4:3 eredmény alapján reméltük, hogy a másnapi mérkőzéskor legalább eldöntetlen eredményt érnek el. Sajnos csalódtunk, mert a másodnapos küzdelem 6:2 arányú katasztrófális vereséggel végződött. A mérkőzésekről csak szükséges táviratok alapján tudunk beszámolni és ezért szokás szerint lefolyásával — csapatunk visszaérkezéséig — adósak kell maradjunk.

Prága. Csehszlovákia—Románia 4:1 (2:0).

Az első félidőben csapatunk teljesen egyenrangú ellenfele volt a cseheknek és a csatársor nem egyszer hozta komoly zavarba a cseh védelmet. A második félidőben sem csüggednek a fiúk, de végül is kénytelenek meghajolni a csehek előtt és 4:1 vereséggel végezni. Vigaszgólunkat Semler gyönyörű szökteséből Ströck rugta. A csehek meglepte csapatunk jó játéka s vezetőjük, aki a tavalyi mérkőzést itt végignézte, csodálkozással beszélt a román futballjáték ily gyorsiramu fejlődéséről. Ezt megelőzően a spanyolországi Real Sociedad San-Sebastian kitűnő csapata mérkőzött a DFC vel, melyet 11:1 arányban valóssággal legyőzött. Szombaton a spanyol csapat a hirneves Slavia felett aratott 4:2 arányú győzelmet. A spanyolok innen Bécsbe utaznak, ahol a Viennával és az Amateurokkal játszanak.

A középnémetországi turán a kolozsvári csapat a következő felállításban szerepelt: Lázár, Málnássy, Pollák, Tritsch, Tóth, Fazekas, Simi, Boci, Rakitovszki, Schults, Istránffy.

Drezda. Középnémetország—Kolozsvár 4:3 (2:1). Gólyinkat Bociocot, Istvánffy és Rakitovszky rugták. Csapatunk játéka nagyon tetszett, az elért eredmény igen biztató.

Chemnitz—Kolozsvár 6:2 (2:2). A szombati mérkőzés után csapatunk azonnal utra helt, hogy másnap az eredeti tervtől eltérően Lipcsé helyett Chemnitzben lejátsza másik mérkőzését. Nagy meglepetésre vasárnap még a szombatiul is szebb játékot produkáltak válogatottjaink és hogy mégis ilyen osufos eredménnyel kellett végeznünk, a bíró hihetetlen pártoskodása az oka. A 33. percig még 2:2 az eredmény és ekkor következett az egész mérkőzésre kiható bírói tévedés, melynek deprimáló hatása megpecsételte a mérkőzés sorsát. A németek balösszekötője erős cszajából lefut, a hátvédnek nem is mennek aaaa, figyelmeztetik a bírót az offszajdra, de ő ennek ellenére nem fújja le a játékot, mire a balösszekötő zavartalanul belépta végja a labdát. Ez elveszi a játékosink kedvét és csak immelámmal játszanak. A 40. percben Málnássy handsot vét, a megítelt 11-es góiba megy. Ezután csak egy kapura folyik a játék, így történhetett meg, hogy a németek 10 perc alatt 4 gólt helyeztek a Lázár által különben jól védett kapuba.

Magyarország—Lengyelország válogatott 4:0 (3:0). Budapesti tudósítónk jelenti: A negyedik lengyel—magyar válogatott futballmérkőzést negyvenezer néző jelenlétében az Üllői úti pályán tartották meg. A magyar csapat összeállítása a következő volt: Fischer (VAC)—Mandl, Sen ey, Borányi (BTC)—Nad'er—B r t s (Tólvés)—Braun—Takács—Orsh, Csontos (UTE)—Jeny. Az első félidő elején a lengyelek egyenlő erőjű ellen-

Keleti szőnyegek szővése eredeti perzsa és szmirna minőségben minden kívánt méretben. Szőnyegek művészies javítása

"Vénus" szőnyegszővőgyár Cluj, str. Surda (Kis-a) 33

T

ánia 4:1 (2:0)

hemitz—Kolozsvar
Sociedad senzá-
C felett. Magyar-
szág 4:0

ja fontos dátum
mert ezen a
t csapat hirdette
élet fejlődését. Or-
an, Kolozsvar vá-
etországban szállt
éért. A cseh román
t tekintetbe véve,
több köröket is.
gy a csehek ellen
alkotja a legjobb
dményt meglepően

őzelebről érdekelt
émetországi szerep-
ezdában játszottak
z ekkor elért 4:3
hogy a másnap
tetlen eredményt
mert a második-
zatsztrófiás vere-
ésekről csak szük-
nk beszámolni és
ásával — csapa-
adások kell ma-

mánia 4:1 (2:0).

ljesen egyenrangu
csatáscor nem egy-
cseh védelmet. A
nek a fink, de vé-
a csehek előtt és
aságolunkat Semler
rugta. A csehek
e vezetőjük, aki a
e, csodálkozással be-
gyorsirama fejlődé-
lországi Real Socie-
spata mérkőzött a
n valószínűleg lelé-
csepat a hírneves
nyu győzelmet. A
r, ahol a Viennával

urán a kolozsvari
szerepelt: Lázár,
h, Fazekas, Simi,
nfrty.

—Kolozsvar 4:3
Istvánffy és Raki-
a nagyon tetszett,

2:2) A szombati
al utra kélt, hogy
en Lipese helyett
késését. Nagy mag-
baninél is szebb
nk és hogy mégis
végeznék, a bírő
A 38. percig még
svetkeik az egész
melyek depimáló
sorsát. A németek
leut, a névadás
zetik a bírót az
m fujja le a játé-
anul hálótá végja
k kedvét és csak
perben M. Inésy
ba megy Ezután
gy történhetett
ro alatt 4 gólt
ben jel védett

zág válogatott
jelent: A ne-
t futballmérő-
a az Üllői uti pá-
apat összeállítás
—Mandl, Sen oy,
s (Tó ekvés)—
UTE)—Jeny. Az
venlő ar-jt ellen-

gyegyszövgyár
tr. Surda (Kla-u) 33

felek voltak és gyorsaságukkal sokszor zavarba hozták a magyar védelmet. A féldő közepén azonban engedtek a heves iramból, A 27. perében vezélyes magyar támadás alkalmával az egyik lengyel hátvéd öngólt vett. (1:0). További erős magyar fölény közben Csontos éles lövéseit a lengyel kapus beejti. (2:0). A magyarok fölénye teljesen kialakul és a 39. percben Braun beadásából Takács a harmadik gólt rugja. A második féldőben a magyar csapat a lengyelek térfelét tanyázik. A 14. perében Orth szabadrugását a lengyel kapus visszautti a mezőnybe, a labdát Orth védhetetlenül a hálóba lövi. Védés közben a lengyel kapus megsérül és kiáll. Helyét a tartalék-kapus foglalja el, aki a mérkőzés végéig kitűnően védett. A mezőny legjobb emberei Orth és Braun voltak, a lengyeleknél Sleidl balszélső és Kuhar centerfedezet tűntek ki. Biró Phak (Ausztria).

Magyarország—Ausztria II. osztályu válogatottak 1:0.

FTC—Gradjansky (Zágráb) 2:1 (1:0).

Jeszmás Bukarestbe költözik. Jeszmás, az UTE válogatott csatára állandó tartózkodásra Bukarasiba költözik. Még ismeretlen, hogy a főváros melyik csapatában fog játszani. Jeszmás nagy nyeresége lesz a bukaresti labdarugósportnak, amely sokat tanulhat a kitűnő játékosától.

Belföldi eredmények

Kolozsvar. KAC—Victoria 2:1 (1:0). Biró: Ozineczár. Két erősen tartalékolt csapat usalmas, csapkodó játékát látta az a csekély számú publikum, mely a KAC—Victoria tegnapi barátságos mérkőzésére kíváncsi volt. Az első féldőben a KAC, a második féldőben pedig a Victoria a többet támadó. A győztes csapat gólszájait Heim, a Victoriaét Vincze rugta.

Brassó. PTT—BMTE 1:0 (0:0). A győztes gólt a második féldő 20. percében Páll lötte.

Torda. TSC—Nagyvárad helyőrség csapata 4:0 (1:0) A gólokat Feczko (3) és Tóth lölték. Biró: Winkle István.

Nagyvárad. NAC—MSE 5:1 (2:1). A revánsmérkőzésen a NAC fölényes játék után biztossan győzött a gyenge csapat benyomását keltő MSE felett. Biró: Horváth (Gloria-CFR).

Arad. AMTE—AAC 1:1 (1:0). Vasas-vándoridmérkőzés. A munkáscsapat a 30. percben Stofis révén jut a vezetéshez, az AAC a második féldő 20. percében Pálincás révén tizenegyesből egyenlített.

Temesvár. Kadima—Hakoah (Arad) 1:0 (0:0). Selejtező mérkőzés a Stotter-serlegért. TAC—Temesvári kerületi kombinált 0:0. A temesvári kerületi szövetség javára rendezett mérkőzés.

Petrozsény. CAMP—Gloria-CFR (Arad) 2:1 (2:0). A petrozsényiek gólszájait Kiminich, a Gloria vigaszgólját Müller rugta. Biró: Lipovetz (Temesvár).

Szamosújvár. CAMP komb.—Sparta 2:0 (1:0). Biró: Petrsn.

Nagyszalonta. Bihorul—NSCMTE 3:0 (1:0). Az őszi szezon első bajnoki mérkőzése. Biró: Máté Ander (NAC).

Nagyikóly. Victoria—Makkabea 1:0 (1:0). Másodosztályu bajnoki mérkőzés. Biró: Vadász (SzSE).

Nagyszében. HTV—Soimii 2:2 (1:1).

Két új országos rekord az AAC atlétikai versenyén. Az AAC országos atlétikai versenyén átlagos eredmények mellett két országos rekordot is javítottak. Részletes eredmények: 200 m. síkfutás hcp. Péter (KAC) 23.6 mp. előny nélkül. 2. Spitzer (CAMP) 6 m. előny. 3. Hegedüs (ATE) 10 m. előny. 800 m. síkfutás hcp. 1. Bakó (AAC) 2 p. 07 mp. 8 m. előny. 2. Wild (CAMP) előny nélkül. 3. Nagy 28 m. előny. Súlydobás junior. 1. Podvárcsek (CAMP) 10 m. 57 cm. 2. Zanonci. 3. Licker (AAC). 100 m. síkfutás. 1. Péter (KAC) 11.2 mp. Burgenthal (TAC). 3. Biró (KAC). Két méterrel nyerve. 400 m. síkfutás. 1. Korom (CAMP) 53.6 mp. 2. Kozovics (TAC).

3. Kormos (KAC). 3000 m. síkfutás. 1. Márton (CAMP) 9 p. 39.8 mp. 2. Wild (CAMP). 100×200×300×400 m. staféta. 1. (KAC) 2 p. 10.6 mp. Országos rekord. 2. AAC. 3. TAC. Diszkoszvetés. 1. Podvárcsek (CAMP) 37 m. 95 cm. 2. Spolarich (AAC). 3. Péter (KAC). Rudugrás. 1. Pálincás (AAC) 287 cm. 2. Barabás (CAMP). 3. Fetter (KAC). Magasugrás. Csapatverseny az AAC vándordíjért. 1. AAC 160.4 cm. átlaggal. Egyénileg: 1. Stefan (AAC) 175 cm. 2. Ruusu Universtitatea. 3. Török. 1500 m. síkfutás. 3. Kabát (AAC) 4 p. 21.8 mp. 2. Cirb. 3. Tutsek (ATE). 4×1000 m. staféta. 1. AAC 11 p. 36.2. Országos rekord. 2. CAMP. 3. ATE.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Színházi iroda közleménye

A proletárok. Csiky Gergelynek az új magyar társadalmi dráma megindítójának leghíresebb műve a Proletárok kerül színpadra évtizedes pihentetés után teljesen új betanulással s új szereposztással csütörtökön este. Az új magyar drámák sorozatos előadásának ez lesz az első estélye s egyszersmind az első premierbérlet. A ciklus jelentőségéről Janovics Jenő fog bevezető előadást tartani. Az előadást igen gondos próbák előzték meg. A főszerepeket Baróti Erzsé, Poór Lili, Laczkó Aranka, Miklósy Margit, Aldor Juliska, Tarnay Teréz, Szentgyörgyi István, Forgács Sándor, Cselle Lajos, Kemény László, Mihályfy László, Leővey Leó fogja játszani.

A cigánybáró. Parádés szereposztásban s a Bródy Miklós dirigálása mellett adják elő szerdán este a Cigánybárót. Lévy Ilonka fogja Szaffyt, Bethlen Éva Arzenát, Kőszegi Margit Ciprát, Rét-hely Barinkait, Jung János Ottokárt, Leővey Leó Zsupánt, Izsó Miklós Garberot s Virág Lajos Gábor diákokat játszani.

Taifun. Szombaton este Lengyel Menyhért leghíresebb, az egész világot diadalmasan bejárt drámája a Taifun kerül színpadra, Poór Lillivel Ilona s Janovics Jenővel Tokeramó.

Szibília. Martos Ferenc és Jacobi Victor ragyogóan szép operettejét a Szibillit adják pénteken este, a címszerepben Zöldhelyi Annával, Sarah szerepében Reményi Lillivel, a nagyherceg szerepében Tompa Bélával, Poira szerepében Bányász Istvánnal, Petrov szerepében Réthelyivel.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA
Kedd: Tűzek. (Új szereposztással. Holykó Ferenc szerződött tag bemutatkozásával. Napi bérlet 1. szám, A. Sorozatszám 24.)

Szerda: Cigánybáró. (Új betanulással, új szereposztással. Lévy Ilonka, Kőszegi Margit, Bethlen Éva, Jung János fellépésével. Napi bérlet 2. szám, B. Sorozatszám 25.)

Csütörtök: A Proletárok. (Az új magyar drámák sorozatos előadásának első estélye. Bevezető előadást Janovics Jenő tart. Première-bérlet 1. szám. Sorozatszám 26.)

Péntek: Szibília. (Operette repris. Napi bérlet 3. szám. A. Sorozatszám 27.)

Szombat d. u. fél három-kor: Sűt a nap. (Ujdonság 4-edszer. Mérsékelt helyárrakkal. Jávor Alfréd vendéglátékával. Sorozatszám 28)

Szombat este 8-kor: Taifun. (Részben új szereposztással. Napi bérlet 4. szám, B. Sorozatszám 29.)

MOZGÓK MŰSORA

Select-Mozgó. Kedd, szeptember 2. Az istenek leánya. Látványos legenda 7 felvonásban. Főszerepben: Anette Kelemann.

Uránia-Mozgó. Kedd, szeptember 2. A forradalom gyermeke. Regényes dráma 5 felvonásban. Főszerepben: Beregi Oszkár.

Apollo-Mozgó. Kedd, szeptember 2. A modern lovag. Amerikai kalandor dráma 6 felvonásban. Főszerepben: Doungis Fairbanks.

Szeptember 1-től kezdve az előadások minden nap pontosan délután 3 órakor kezdődnek.

Hölgyeim! Óriási választék érkezett film és bársony kalapokban. Rendkívül olcsó reklámárak. Mindezenmű átalakítások és formálások 48 óra alatt készülnek.

"IDEAL"

női kalapüzlet, Cluj, Calea Regele Ferdinand 8. szám. Gólya-áruházal szemben.

RADOS & CO

Festék nagykereskedés Cluj, Cal. Reg. Ferdinand

21

TELEFON: 6—92

Allandó nagy raktár:

Marx lackok, Alberdingle firnisz,
Peterswaldi zinkweiss, hegyi és
zöld festékek, Nürnbergi ecsetek

Bizományost keresünk

pedig, hogy átadjuk neki elhelyezésre egyik kitűnő cikkünket megfelelő jutalék ellenében. Csak komoly ajánlatokat vesszünk figyelembe, melyek Rudolf Mosse céghez CLUJ Str. Reg. Maria 37. címre intézendők

jól bevezetett a drogua-különlegességekben, akinek kitűnő összeköttetései vannak az összes erdélyi és bánáti drogueriákkal és

Izrael Dezső szücs

Cluj, Strada Regina Maria (ezelőtt Deák Ferenc-utca) 35. szám

Allandóan raktáron mindenféle szőrmék

Sportkabátok 3800, Gyermekekabátok 900
és Boák 800 leltől feljebb

Átalakításokat és javításokat a legolcsóbban vállalok

FONDEE 1874.

Hunwauld

Üvegcsiszolda és tükörgyár

Cluj. Str. Vlăhuta 3. (volt Bolyai-u.)

Kiállítás a
cluji mintavásáron

főépület
I. em. 10. sz. terem

APRÓHIRDETÉSEK

Magyarországi állásajánlatok egy sz. R. - vastag betűvel G. - lej. Leg-
nagyobb méretű hirdetés 50 betű. Álláskeresőknek 30% kedvezmény

אנחנו מוכרים
עריאון וזכר פיר קלוינבורג
אנחנו נאמוראדריין אינען סיכטיגען
פערלשליכען אינקאמאסאנען
קאוינאנשאפטען ווירד בעפאר-
צונט. אנטראגע עווענטועלל מיט
רעפערענצען ווירד צו ריכטען און-
טער ווערער עקספערטען אין און
ארטיי דיעזעס בלאטטעס. 7740

Perzsa és szmirna sző-
nyeg jutányos áron kap-
ható és megrendelhető
bármely méretben a
Govoara-

nál Cluj, Strada Londrei
(Hosszu-utca) 26. Kérjen
árjelölést. 1670

Keresek azonnali meg-
vételre használt bádgos
szerszámokat. Ajánlatokat
Lauber Márton Reghinul-
Sasesc címre kérek. 7733

Jókarban levő asztali
telefont megvételre kere-
sünk. Imperial hirdető-
iroda, Str. Reg. Maria 12.

Eladó Csucsán az or-
szágút és vasúti rakodó-
vágány között 6 szobás
ház, mellékhelyiségekkel,
kerttel és 4000 kgos hid-
mérleggel. Lakás elfog-
lalható. — Bővebbet dr.
Krausz, Str. Rațiu. 7746

Zsidó családnál két Tarbut
iskolai tanuló teljes ellát-
ást kaphat. Ertekezni
Freu tanítónál, Cal. Reg.
Ferd. 88.

Egy nagy consol tükör,
antik szekrény, egyszerű
szekrény, villanylámpa, ab-
lak, vánkások, táboriágy
madráccal és több háztar-
tási cikk eladók. Meg-
tekinthetők Kleinné, Ki-
rály-u 43 d. e. 9-11 és 1-4ig.

Két vagy három isko-
lás gyermek izr. családnál
lakást és teljes ellátást
kaphat zongorahasznála-
ttal és fürdőszobahaszná-
lattal. Izrael, P. Cuza
Voda 2. 7741

Deutsche Frau, ausser
Muttersprache perfekt ru-
mänisch (Regat) etwas
französisch sprechend,
spielt Klavier, sucht per
sofort Stelle als Erziehe-
rin. Adresse: Kerner, Or-
eova, Str. Tudor Vladimi-
resru 575. 7742

Átadó Satu-Mare legre-
gibb orth. kóser étterme
berendezéssel, lakással.
Feltételek mtguthatók
Hungária ötteremben Satu
Mare (Satmár). 7743

Angol, francia, német
nyelvekből alapos oktatás
Calea Victoriei 16. 7745

Elegáns
első és jó ruhát
angol, francia di-
vat szerint készít
Dávid József
uriszabó, Cal. Victoriei
(Kossuth L.-u.) 7. sz.

Kétszobás-konyhás
szép különlekek 1 lépés
nélkül átadó. Erdéklödni:
Imperial hirdetőirodában
Str. Reg. Maria 12.

Jó forgalmu sátor bérbé
kiadó. Ertekezni Boldog-
utca 14.

Angol nyelvemester
egyetemi végzettséggel 3
hónapi kurzus alatt angol-
ul beszélni és írni meg-
tanít. Ertekezni Calea Mo-
tilor 53., este 8 óra után.
7734

Rudolf Mosse No. 4001

SÁNDOR ÁGOSTON
UTÓDA **CLUJ**
Unió-u. 2

Férfidivat külön-
gesség, legfinomabb
fehérneműk saját
műhelyemben készülnek

Eredeti francia
ólomszerétet

minden nagyságban, raktárról azonnal szállít
„Mecano“ R.-t. fiókja
Cluj, Calea Victoriei 45. Telefon Int. 356.

A kolozsvári Mintavásár legérdekesebb látványossága

Dávid

hangszerkészítő terme. B épület, 21. szám

Rador 2332

Szenzációs áresés!

Szenzációs áresés!

„LEBEDA“ R.-T. CLUJ

Első romániai ágyműkészítő és toll, gyapju, gyapot stb. feldolgozó vállalat

Gyár: Str. Jasilor No 14. Telefon: 596. ★ Üzlet: C. Victoriei (Kossut L.) 10. Tel. 515

Bevásárlás előtt se ki se mulassza el a Lebeda készítményeit és
árait megtekinteni, ahol kelengyevasznak, matrac grádik, ágymar-
turák, kavés és damaszok ebédő, valamint mindennemű flottir stb.
törülközők a legolcsóbban beszerezhetők.

Állami és magántisztvi-
selők, valamint szakszer-
vezeti tagok részére meg-
lepő árengedmény!

Megrendelések 24 órán
belül készülnek!

Állami és magántisztvi-
selők, valamint szakszer-
vezeti tagok részére meg-
lepő árengedmény!

Vidéki menyasszonyoknak vásárlás
esetén utiköltség megtérítés!

Double raglanok

férfi- és fiu ruhák

M. Neumann

cégnél

Cluj, Piata Unirii 14.

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat R.-T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop (volt Brassay-utca) 10 szám.

Telefon 493. Telefon 493.

IRÓGÉPEK

Ideal, Royal, Stoewer,
Record, Erika,

új és használt, valamint minden-
nemű írógépkellékek állandóan
raktáron

Speciális mechanikai javítóműhely

FINKLER ANTAL

CLUJ

Calea Regele Ferdinand
Nagy vashíd mellett

Villamos vizmelegítő rud

Bármely világítási konnectorhoz bekapcsolhatók.

Forró víz meleg helyiség
pár perc alatt.

Megtekinthetők
a Mintavásáron is és
Pallós és Markó
okleveleves gépészmérnököknél
Cluj, Strada Nikolaj Jorga No. 7.

Telefon 650.

„Piccolo“ villamos kályha

Bármely világítási konnectorhoz bekapcsolhatók.

„Löbolin“

Japán email- és padlólack
világhírű

és iparosok, valamint magánosok kedvenc
márkáját
beszerezhető

Nussbächer Ignác
Calea Regele Ferdinand 65.

Raktáron van továbbá peterswaldi
zinkweiss, litofon, mindennemű föld-
és vegyi festékek, enyv. Nurenbergi
ecsetek. Széknéreg poloskairtáshoz

Ignatie Nussbächer
comerçant de vopsele — festékkereskedő
Calea Regele Ferd. 65. Telefon 244

Hirdessen az Uj Keletben!

MEBRESZ
IVATAL
Simj-Koloz
L. Pop, (B
Telefon:
és kiadó
Zs. N. Sz
A kézirat
szerkesztő
sándók. Ké
dur

1924 szept

Min

Mialat
babérkosz
győzelem
időnk jut
öt évvel
gáljuk a

A nac
vannak a
lán nem
doni hatá
legjobb b
az a tény
a háború
tézni a le
nül is esz
bur hábor
ház legcir
tal. Ropp
de annyi
saját párt
ugynevezé
getlensége
és politik
tukban lá
nyos teki
nagy harc
indítottak
a két déle
szörnyen
zül Winst
állott vele
a fele elk

Valam
zámlépett
igy szolt
rut azért
gitsék a j
berlain vi
a Zambez
egyenjogu
vednek. A
már több
kis vér, m
természet.

és ha nem
harcba kel
valamelyik
nem volt

Valam
Sir John
rejlik ben
az ember,
reti és ak
guk igazán
az indulat
Az angolo
olyan hő
fehér rózs
rályok ist
volt aztán
eilanyhult
sz indulat
a békét h
kitünően
felépítésér
moderna E

A béke
Sir John
nak, ha si
kell venni
délyét, a
nemzeti b
csőséges
csak a hő
mennyi b